

"Vad var det du inte hörde?"

Hörteknik och dess användning i skolan – HODA
Af Lotta Coniavitis Gellerstedt og Sif Bjarnason

En forsknings- och utvecklingsrapport om hörteknik och dess användning i skolan utgiven av

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Kan rekvireras på <http://www.spsm.se/sv/Soksida-Siteseeker/?sort=+sort%3areverse%3ameta%3aweight+sort%3arelevance&mainfacetname=category%3bEntire+web+site&query=HODA>

I denne rapport udgivet i marts 2015 kortlægges en undersøgelse omkring 85 elever med høretab i alderen 10 – 16 år inkluderet i forskellige skoler i Stockholm.

Alle er audiologisk behandlet, og man snakker med eleverne om deres brug af såvel høreapparat (HA) og Cochlear Implant (CI) som brug af andet høreteknisk udstyr i forskellige undervisningssituationer.

I undersøgelsesperioden finder man, at 41% af det tildelte høreteknik fungerer.

Eleverne ønsker selv forbedringer.

Ønskerne går på, at teknikken må være enklere at anvende, formidling/info om brug savnes.

Man finder, at kun 17 af de 85 adspurgte havde en hørepædagog tilknyttet.

Og optimering af akustiske forhold er ønskværdig i rigtig mange af klasseværelserne.

Rapporten udmærker sig ved at se på brug af høreteknik i forhold til såvel

Elev med høretab

Klassekammeraters betjening af elevmikrofoner

Lærerens betjening af udstyr

Man ønsker en forbedring indenfor alle 3 punkter for at lette kommunikationen.

Der skitseres behov for kontinuerlig opfølgning og kontrol af udstyr, ligesom der er behov for langt større hørepædagogisk bistand og løbende rådgivning og vejledning til de lærere og skoler, der løfter denne type inklusionsopgaver i hverdagen.

Rapporten udmærker sig ved afsnit om de deciderede tekniske forhold som akustik i klasselokalet, behov for frasortering af udefra kommende støj og valg af materialer ved møblering af klasselokaler samt pædagogisk dæmpning af støj.

Ligeledes indeholder rapporten meget udførligt beskrevne afsnit om behovet for introduktion til opgaven at undervise elever med høretab, sikkerhed for instruktion i brug af udstyr og hvilke pædagogiske metoder der er anvendelige – helst i samarbejde mellem en hørselsingeniør og en hørepædagog.

I Sverige er man fortsat ikke bange for at fremhæve teleslyngen som en god og sikker teknik, når det gælder undervisning af elever med høretab.

Og i rapporten oplyses således også, at kun i 3 af 63 klasseværelser var den

elektromagnetiske støj en gene for udstyret, hvilket bestyrker, at her er et område, man har været i stand til at gøre noget ved til gavn for en type af høreteknik, der er forholdsvis simpel at anvende både for elev og lærer. (selvom det naturligvis er 3 lokaler for meget).

Rapporten rater også de adspurgte elevers brug af udstyr i forskellige undervisningssituationer, hvilket giver et godt indblik i, at elevernes præferencer kan være forskellige, men de har mulighederne.

I det hele taget er det en rapport, der meget flot forstår at tage udgangspunkt i brugerne.

Det meget fine ved rapporten er i øvrigt den kontinuerlige tilbagevenden til eleverne men også til det pædagogiske personale, de bliver undervist af og disse brugeres oplistning af, hvad der har virket for dem og hvad de kunne have ønsket sig for at være i stand til at gøre det bedre.

Blandt andet udtrykkes ønske om kurser og uddannelse og overskuelighed indenfor opslag af, hvad der findes af kurser og tilbud.

Her indeholder rapporten også afsnit om det vigtige i at have en tydelig ansvarsfordeling og rutiner om, hvem der sørger for at hente udstyret, sørger for at stille det til opladning, uddele elevmikrofoner, ligesom behovet for i samarbejde med eleven at kunne tjekke op på, om udstyret fungerer, nævnes.

Er der uklarhed om ansvarsfordeling, kan der være større risiko for, at eleven finder det pinligt at anvende udstyret.

En stor opgave for Sverige ser ud til fortsat at være at få optimeret akustik i klasseværelser og lokaler til undervisningsbrug i det hele taget.

Uanset hvilket høreteknisk udstyr, man får tildelt til undervisningsbrug, vil det altid spille op ad de akustiske rammer i lokalet, og her forlyder det, svenske skoler stadig har noget at indhente.

Dette er så absolut en rapport, der er læseværdig, den giver i den grad en fornemmelse for en kontinuitet og samlet forståelse af hele høreområdet, når det gælder undervisning.

Den er særlig i sin art, fordi det kun er meget begrænset faglitteratur, der beskriver udbytte af brug af høreteknisk udstyr, og det virker som en høj kvalitet, at brugerne er så centrale i denne undersøgelse.

Et meget flot stykke arbejde, som vi i Danmark kun kan håbe på, vi på et tidspunkt kan følge op på omkring danske forhold.

Vi kender svenskerne for at være utroligt systematiske på høreområdet og kan kun gisne om, i hvor høj grad vi i Danmark kan leve op til den standard, svenskerne her giver et billede af under svenske forhold – og som de lægger op til, må forbedres.

Aida Regel Poulsen
hørekonsulent